

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน มัธยมศึกษา โดยจำแนกตามตัวแปร ตำแหน่ง ประเภทโรงเรียน ประสิทธิภาพ และระดับการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน มัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใน 4 ด้าน การเตรียม ความพร้อม และการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและประเมินผล และการพัฒนา ปรับปรุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามแนวคิดของ (Yamane, 1978, p. 108) ได้ตัวอย่างได้ทั้งสิ้น 405 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 78 คน และครูผู้สอนจำนวน 327 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Statatified Random Sampling) ตามประเภทของโรงเรียน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประเภทของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงาน และระดับการศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน 4 ด้าน จำนวน 45 ข้อ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมและการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยเรียงลำดับ จากปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงตรงโดยเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหาร และครูสอนในโรงเรียน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ระหว่าง .31-.81 และมีค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ .96 และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 405 คน ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจำนวน 405 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ทางสถิติ (SPSS for Windows) สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 4 ด้าน การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้แนวทางการพัฒนา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยใช้หลักการคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับของในวงการการศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญรับผิดชอบโครงการหรือ เป็นคณะกรรมการ มีบทบาทกำหนดแนวทางนโยบายการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 9 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากประเทศไทย 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศลาว 6 ท่าน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน และด้านการพัฒนาปรับปรุง อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการตรวจสอบและการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ การวางแผนของโรงเรียนมุ่งเน้นคุณภาพของนักเรียน และการมอบหมายงานความรับผิดชอบแก่ครูสอดคล้องกับงานในหน้าที่
 - 1.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการทำงานของตนเอง และการทำงานเป็นทีมตามแผนการประกันคุณภาพ การส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพ และการจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้การสอนตามแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 ด้านการตรวจสอบและการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่จะนำสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย การเขียนรายงานผลการประเมินแต่ละมาตรฐานให้สอดคล้องกับ มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และการเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

1.4 ด้านการพัฒนาปรับปรุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การพัฒนาปรับปรุงการทำงานตามข้อเสนอแนะจากแนวทางมาตรฐาน การปฏิบัติงานประชุมทบทวนผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน และการปฏิบัติงานการปรับปรุงและการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามตัวแปร ตำแหน่งประเภทโรงเรียน ประสิทธิภาพในการทำงาน และระดับการศึกษา ดังนี้

2.1 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามตำแหน่ง ของบุคลากร โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน ด้านการตรวจสอบ และการประเมินผล และด้านการพัฒนาปรับปรุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างอย่างไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการพัฒนาปรับปรุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาปรับปรุงแตกต่างกัน อย่างไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวม โรงเรียนมัธยมตอนต้นกับโรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.1 ปัญหาการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน พบว่า โรงเรียน

มัธยมตอนต้นกับโรงเรียนมัธยมสมบูรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.2 ปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า โรงเรียนมัธยมตอนต้นกับโรงเรียนมัธยมสมบูรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.3 ปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในด้านการพัฒนาปรับปรุง โรงเรียนมัธยมตอนต้นกับโรงเรียนมัธยมตอนปลาย และโรงเรียนมัธยมตอนต้นกับโรงเรียนมัธยมสมบูรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน และด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการตรวจสอบและการประเมินผล และด้านการพัฒนาปรับปรุง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ให้ข้อสรุปแนวทางการพัฒนาทั้งรายด้านและข้อประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

3.1 ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน ประเด็นปัญหาที่สำคัญเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้

3.1.1 ปัญหาอันดับที่หนึ่ง การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ แนวทางพัฒนา คือ ต้องเป็นคนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินภายใน และคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วยบุคลากร ประมาณ 15-20 คนซึ่งมีทั้งครู อาจารย์ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ในสถานศึกษา นักเรียน และชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ซึ่งจะเป็นแกนนำในการประเมินผลภายใน คณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลภายในมีเจตคติที่ดีต่อการประเมินผลภายในและมีแรงจูงใจในการทำการประเมินผลภายใน นอกจากนี้ควรมีความรู้ความ สามารถในการสร้าง

เครื่องมือในการวัดและประเมินผลมาตรฐานการจัดการศึกษา การประมวลผลข้อมูลที่จัดเก็บ และมีความสามารถในการเขียนรายงานผลการประเมิน

3.1.2 ปัญหาอันดับที่สอง การวางแผนของโรงเรียนมุ่งเน้นคุณภาพของนักเรียน แนวทางการพัฒนา คือ ต้องมีการกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้เพื่อทำงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมีการจัดทำกฎระเบียบในโรงเรียน กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนประเมินคุณภาพการศึกษา แผนการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาและแผนงบประมาณ

3.1.3 ปัญหาอันดับที่สาม การมอบหมายงานความรับผิดชอบแก่ครู สอดคล้องกับงานในหน้าที่ แนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณามอบหมายความรับผิดชอบให้สอดคล้องตามภาระงานในหน้าที่ครู โดยกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และควรแบ่งงานให้แต่ละคนรับผิดชอบเพื่องานจะได้ไม่ซ้ำซ้อนกัน และกำหนดให้ครูทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนหรือในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้แผนดังกล่าวสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดไว้ในแผนว่าเรื่องใดจะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของใครบ้าง

3.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน ประเด็นปัญหาที่สำคัญเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ย มากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้

3.2.1 ปัญหาอันดับที่หนึ่ง การสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการทำงานของตนเองและการทำงานเป็นทีมตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษา แนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนบุคลากรทุกคนให้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับดำเนินการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม โดยการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเดือนละ 1-2 ครั้ง ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยมีการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของวิธีการทำงานของตนเองและการทำงานเป็นทีม เพื่อปรับปรุงสิ่งที่บกพร่อง

3.2.2 ปัญหาอันดับที่สอง การส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ตระหนักเห็นคุณค่าการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมศิลปวัฒนธรรม โดยวิธีการสอดแทรกและบูรณาการในเนื้อหาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอบรมสัมมนาหรือ

การเผยแพร่ตามสื่อต่าง ๆ สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้นักเรียนสามารถนำความรู้ในเรื่องการตระหนักเห็นคุณค่าการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปะ วัฒนธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.2.3 ปัญหาอันดับที่สาม การจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การสอนตามแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง และรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และตัดสินใจส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถอย่างเต็มที่

3.3 การตรวจสอบและการประเมินผล ประเด็นปัญหาที่สำคัญเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้

3.2.1 ปัญหาอันดับที่หนึ่ง การตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะเพื่อพิจารณาว่าการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา คือ กำหนดเวลาที่ชัดเจน แน่นนอนขั้นตอนการดำเนินงานตรวจสอบ ประเมินผลตั้งแต่การจัดเตรียมการจนถึงการสรุปผลและรายงานผลการประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินมาตรฐาน และตัวบ่งชี้จะใช้ในการประเมินโดยการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินตัวบ่งชี้ให้ชัดเจน

3.2.1 ปัญหาอันดับที่สอง การเขียนรายงานผลการประเมินแต่ละมาตรฐานให้สอดคล้องกับมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การเขียนรายงานผลการประเมินแต่ละมาตรฐาน ให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาต่าง ๆ ควรจัดทำคู่มือชุดฝึกอบรมตนเองเพื่อเสริมทักษะการเขียนรายงานผลให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาต่าง ๆ

3.2.2 ปัญหาอันดับที่สาม การเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินมาวิเคราะห์ จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาลักษณะของรายงานประจำปีให้สอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองที่จะต้องจัดทำเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอก

3.4 การพัฒนาปรับปรุง ประเด็นปัญหาที่สำคัญเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้

3.4.1 ปัญหาอันดับที่หนึ่ง การพัฒนาปรับปรุงการทำงานตามข้อเสนอแนะจากแนวทางมาตรฐานการปฏิบัติงาน แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงานกำกับดูแล ช่วยเหลือสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและ

เชื่อมโยงเป็นทีม สถานศึกษากำหนดเป้าหมายแนวทางการทำงานเช่น ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนจัดการการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา

3.4.2 ปัญหาอันดับที่สอง การประชุมทบทวนผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงาน แนวทางการพัฒนา คือ คณะกรรมการสถานศึกษาควรจัดประชุมทบทวนผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมออย่างน้อย 1-2 ครั้ง ต่อเดือน และนำผลการประชุมไปปฏิบัติ สถานศึกษาควรจัดประชุม โดยการสรุปข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ ปัญหาตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ เพื่อจัดทำเป็นรายงานของสถานศึกษาและวางแผนพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาต่อไป

3.4.3 ปัญหาอันดับที่สาม การปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนา คือ กำหนดรายละเอียดการดำเนินงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ในแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างชัดเจน วิธีการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องให้ได้ผล และมีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัยดัชนีวัดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน โดยต้องมีแนวทางในการดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนอย่างเป็นวงจร เริ่มด้วยการวางแผนวางแผนปฏิบัติงาน การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน ต้องมีการระดมแนวคิดเพื่อกำหนดแนวทางในกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลจาก การตรวจสอบและประเมินนี้ จะทำให้มองเห็นจุดในการลงมือแก้ไขปรับปรุง (Act) การปฏิบัติงานต่อไป จนบรรลุเป้าหมาย

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบระดับปัญหา ผลการเปรียบเทียบปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา เป็นเรื่องใหม่ ที่สำคัญและจำเป็นที่ทุกโรงเรียนทั่วประเทศ ต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติ ในแผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ ที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศ เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2551 เพื่อเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษาของชาติ ทำให้โรงเรียนมัธยมทุกแห่งของประเทศ มีมาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม และการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและ

การประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง การดำเนินงานตามภาระรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาแต่ปัญหาสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษายังเข้าใจไม่ชัดเจนว่าการประกันคุณภาพภายใน ก็คือการบริหารคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานตามปกติ ซึ่งการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ณรงค์วิชัยรัตน์ (2548) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงไชย บุญเรือง (2547) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ เพ็ญภา ฉลอง (2547) ได้ศึกษา สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เป็นเรื่องใหม่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ จึงทำให้การดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษายังขาดความชัดเจนต่อการกระจายอำนาจ การวางระบบการบริหารงานที่เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน การวางแผนของโรงเรียน มุ่งเน้นคุณภาพของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หลายแห่งยังขาดแนวทางในการวางแผนของโรงเรียน มุ่งเน้นคุณภาพของนักเรียน โดยเห็นความจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และจะต้องนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ไปสู่การปฏิบัติจึงให้ความสำคัญของการเตรียมความพร้อมและการวางแผน การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา ฉลอง (2547, หน้า 113) ได้ศึกษา สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ด้านการเตรียมความพร้อม และการวางแผน โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกอยู่ในระดับมาก คือ การวางแผนของโรงเรียน มุ่งเน้นคุณภาพของนักเรียนเป็นเพราะความสำคัญของแผนพัฒนาของโรงเรียน ไม่ได้อยู่ที่รูปแบบ หรือขนาดของ

โรงเรียน แต่อยู่ที่สาระเนื้อหาที่บ่งบอกเจตนารมณ์ และความต้องการของผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระ การมอบหมายงานความรับผิดชอบแก่ครูสอดคล้องกับงานในหน้าที่ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดการจัดระบบการจัดการที่ดี เช่นการปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบตามกระบวนการกำหนดผู้รับผิดชอบที่เหมาะสม ในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละขั้นตอนจึงทำให้มีปัญหาในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินทร์รัตน์ เพ็ชระ (2546) ได้ศึกษา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว พบว่า การให้ความรู้แก่คณะกรรมการในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัด โครงสร้างและระบบการทำงานไม่ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดและแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละคนและแต่ละส่วนงานตามโครงสร้าง ทำให้การดำเนินงานซ้ำซ้อน และขัดแย้งกัน จึงทำให้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม แต่ยังขาดความเข้าใจและแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน แม้หน่วยงานต้นสังกัดจะมีการจัดอบรม สัมมนา และสนับสนุนเอกสารเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงไชย บุญเรือง (2547) ที่ประกอบด้วยด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการสร้างความตระหนักพัฒนาความรู้ ทักษะ และสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการทำงานของตนเองและการทำงานเป็นทีม ตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาทุกแห่งได้ตระหนักเห็นคุณค่าการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปวัฒนธรรม โดยวิธีการสอดแทรกและบูรณาการในเนื้อหาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอบรมสัมมนาหรือการเผยแพร่ตามสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้นักเรียนสามารถนำความรู้ในเรื่องการตระหนักเห็นคุณค่าการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปะ วัฒนธรรม ไปใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสุทธิ์ ปานะกุล (2550) ได้ศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบันการพลศึกษา พบว่ามีปัญหาหาอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะด้านการทะนุบำรุงและส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจหลักของของสถาบัน กิจกรรมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เป็นการมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบคอบ เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา

ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

1.3 ด้านการตรวจสอบและการประเมินผล โดยรวมมีปัญหายู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้ไม่เพียงพอ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ที่มีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ตามเป้าหมาย หรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่เพียงใด มีจุดอ่อน จุดแข็งประการใดมีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่ได้กำหนดมากที่สุด ซึ่งกิจกรรมที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานได้แก่ การวางแผนการประเมินการจัดทำ จัดทำเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย และการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพ (กรมมัธยมศึกษา, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 30) ซึ่งผู้บริหารและครูเห็นว่าควรจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศและเอกสารหลักที่จำเป็น สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ จะทำให้สามารถดำเนินงานให้หน่วยงานมีมาตรฐานการศึกษาได้จึงได้มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมากที่สุด การเขียนรายงานผลการประเมินแต่ละมาตรฐานให้สอดคล้องกับมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ การจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้ไม่เพียงพอ การจัดทำมาตรฐานการศึกษาการศึกษามีหลายขั้นตอนและหลายวิธี การประเมินตนเอง ถือเป็นเอกสารฉบับสุดท้ายที่ครูหรือผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องจัดทำเพื่อให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ตามเจตนารมณ์ การประเมินตนเองมักจะเขียนควบคู่ไปกับการรายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้เขียนรายงาน เพื่อให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่และผลการปฏิบัติภาระหน้าที่นั้นว่า ส่งผลเป็นไปตามมาตรฐานของผลงานตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือมาตรฐานของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงไชย บุญเรือง (2547) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี พบว่า มีปัญหายู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรขาดทักษะเทคนิคการเขียนรายงานผลการประเมิน จึงทำให้ประสบปัญหาการรายงานประจำปีของสถานศึกษาที่กฎหมายกำหนดให้เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน ก็เพื่อหวังให้เกิดผลในการพัฒนา กล่าวคือ ต้นสังกัดจะได้ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรตามความต้องการของสถานศึกษา แม้ไม่ได้ครบทุกเรื่องก็ในบางเรื่องที่จะให้การสนับสนุนได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้รับทราบข้อมูล ช่วยประสานงานหรือสนับสนุนในบางเรื่องได้ตามภารกิจของหน่วยงานนั้น สาธารณชน โดยเฉพาะ

ผู้ที่รับบริการจากสถานศึกษาก็อาจช่วยเหลือสิ่งที่สถานศึกษาขอร้องได้ตามกำลังในการขอความช่วยเหลือจากองค์กรอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาได้อีกด้วย หรือแม้กระทั่งการได้คอยเป็นหูเป็นตาติดตามการปรับปรุงพัฒนาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่ระบุในรายงานก็ถือว่าเป็นประโยชน์เช่นกันทุกปีการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา ฉลอง (2547, หน้า 43) ได้ศึกษา สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา ถ้าพิจารณาในกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น ข้อมูลจากรายงานเป็นพื้นฐานเพื่อการปรับปรุงพัฒนาได้ถูกต้อง ตรงตามความต้องการ การดำเนินงานของสถานศึกษา ในขั้นตอนนี้จึงเป็นการดำเนินงานเพื่อบูรณาการคุณภาพของสถานศึกษา มากกว่าที่มุ่งปฏิบัติเพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย ผลที่สถานศึกษามีการดำเนินการเรื่องนี้ถูกต้องตามกฎหมาย จึงเป็นผลพลอยได้ให้กับสถานศึกษาที่ทำให้สถานศึกษาได้ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การรายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผนและมีการประเมินผลภายในเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในช่วงปลายปีการศึกษาจะต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบได้แก่ บุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ปกครองหรือชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และผู้ประเมินภายนอกรายงานผล

1.4 ด้านการพัฒนาและปรับปรุง ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่คณะกรรมการที่จัดทำมาตรฐานระดับสถานศึกษา ไม่เพียงพอ และการจัดทำมาตรฐานการศึกษามีหลายขั้นตอนและหลายวิธี อาทิ การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล การยกร่างมาตรฐาน การทำประชาพิจารณ์ การทดลองใช้การตรวจสอบ การประกาศใช้และเผยแพร่ ปรับปรุง และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนกำกับดูแลและจัดให้มีการประชุมตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิสักดิ์ ธนวัฒน์กุลชัย (2549) ได้ศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออก พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการทำงาน การประชุมทบทวนผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน สถานศึกษาบางส่วนขาดแคลนบุคลากร บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงต่อกระบวนการดำเนินงาน สถานศึกษาต้องรับผิดชอบงานหลายอย่าง นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน ไม่มีเวลาที่จะทำการตรวจสอบทบทวนเพื่อนำไปปรับปรุง

แก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ให้ความสำคัญต่อกระบวนการตรวจสอบและทบทวนน้อยเกินไป จึงทำให้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวง เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในหัวข้อ การประชุมทบทวนผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ การปรับปรุงการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่พบอยู่ในสถานศึกษาขณะนี้ ก็คือ ไม่ได้มีการปรับปรุงการดำเนินงาน จากผล ของการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงาน พบข้อบกพร่องแต่ก็ยังทำเหมือนอยู่เช่นเดิม กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามผลักดันให้มีการปรับปรุงแก้ไข แต่สถานศึกษาบางแห่งก็ไม่เห็น ความสำคัญในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงาน การปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานถือว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทำให้สถานภาพการทำงานในสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงก้าวหน้า อยู่เสมอเพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่อาศัยข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบการดำเนินงาน ที่ผ่านมา การปรับปรุงการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงไชย บุญเรือง (2547) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะการให้ความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอ และการพัฒนาผลการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพอย่างไม่ต่อเนื่อง

2. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามตำแหน่ง ประเภท โรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา พบดังนี้

2.1 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวง เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อม และการวางแผน ด้านการตรวจสอบและ การประเมินผล และด้านการพัฒนาปรับปรุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้รับผิดชอบในการ รับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา และนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาให้ครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดำเนินการ ตามขบวนการ PDCA ซึ่งครูผู้สอนส่วนใหญ่จะได้รับการอบรมชี้แจงก่อนดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยต่างจากผู้บริหารที่มีโอกาสที่จะร่วม ปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในได้ ไม่มากนัก ทำให้มีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน (ศูนย์รับประกันคุณภาพ การศึกษา, 2553, หน้า 2-3) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการที่บุคลากร ทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอน

มีการบันทึกและติดตาม ตรวจสอบผลงานหาจุดเด่น จุดที่ต้องการปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการดำเนินงานด้านการปฏิบัติตามแผนน้อยกว่าขั้นตอนอื่น แสดงว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างพบปัญหาในเรื่องการปฏิบัติตามแผนให้เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่พัฒนาได้ค่อนข้างยาก ซึ่งมีปัญหาการดำเนินงานด้านการปฏิบัติตามแผนไม่แตกต่างกัน

2.2 ปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน ด้านการตรวจสอบ และการประเมินผล และด้านการปฏิบัติตามแผน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์กับโรงเรียนมัธยมตอนต้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน แผนยุทธศาสตร์ การประกันคุณภาพการศึกษา (พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2557) เป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ซึ่งเพิ่มชั้นเรียนระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา จาก 6 ปี เป็น 7 ปี จึงทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งสามประเภท มีปัญหาในแต่ละด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรศักดิ์ จันทร์ช่วงโชติ (2538) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตการศึกษา 11 โดยพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละประเภท มีการปฏิบัติงานโดยรวมทุกด้านและแต่ละด้านอยู่ในเกณฑ์มาก ยกเว้นประเภทโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษปฏิบัติงานธุรการได้ในระดับมากที่สุด และพบว่าประเภทโรงเรียนขนาดต่างกัน ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.3 ปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามประเภทโรงเรียนในการทำงาน โดยรวม

แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก มีความคิดเห็นว่ามีปัญหามากกว่าผู้บริหารและครูสอนที่มีประสบการณ์น้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล (2542) ได้ศึกษา พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีปัญหาการบริหารระดับก่อนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอน

ที่เข้ามาปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไม่นานนัก จะมีความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มากกว่า เพราะต้องการเรียนรู้งาน เมื่อจัดอบรมสัมมนาในเรื่องงานประกันคุณภาพการศึกษา จึงมีการตื่นตัว และให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น ต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากมักจะมองว่าการเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติ ตามแผนประกันคุณภาพ เป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ทำให้เกิดการท้อแท้ในการที่จะดำเนินการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา จึงทำให้เกิดปัญหาในการประกันคุณภาพภายในมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย ส่วนด้านการตรวจสอบและการประเมินผลด้านการพัฒนาปรับปรุง พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย และประสบการณ์มากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2533, หน้า 27-28) ได้สังเคราะห์งานวิจัย 50 เรื่องเพื่อพิจารณา ประเมินประสิทธิภาพของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา พบว่า วุฒิการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนมีอิทธิพลต่ออัตราการเลื่อนชั้น อัตราการเรียน และต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และพบว่าครูวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีจำนวนมาก นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าสถานศึกษาที่ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จะมีผลตรงข้าม

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

3.1 ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผนประเด็นที่สำคัญแนวทางพัฒนา 3 อันดับแรกคือ ควรจัดประชุมชี้แจงเพื่อเตรียมความพร้อมการประกันคุณภาพภายในให้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนเพิ่มขึ้น ควรมีการจัดอบรมทำความเข้าใจในการประกันภายในให้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนเพิ่มมากขึ้น ควรจัดทำแผนพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโดยจัดให้มีผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ในการเตรียมความพร้อมและการวางแผนนั้นควรจะมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรก่อนการดำเนินงาน เนื่องจาก การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องใหม่สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2543) ได้ทำการศึกษา การวิจัยและพัฒนากระบวนการประเมินภายในของสถานศึกษา พบว่า รูปแบบของการสร้างความตระหนัก ได้แก่ การจัดประชุมครูและมีการชี้แจงกันเอง เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับคณะครูโดยแกนนำของ

สถานศึกษา การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้และพัฒนาจิตสำนึก การจัดประชุมกลุ่ม เพื่อพบปะกันของคณะทำงานระหว่างกลุ่มสถานศึกษา

3.2 การปฏิบัติตามแผน ประเด็นที่สำคัญแนวทางพัฒนา 3 อันดับแรกคือ ผู้บริหาร ควรมีการติดตามกำกับดูแลทั้งระดับรายบุคคลากรและรายกลุ่ม ควรมีการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้ การปฏิบัติงานเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะประสบ ผลสำเร็จได้นั้น ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนเท่านั้นบุคลากรทุกคนที่เป็นกำลังสำคัญในการกระตุ้น ให้การประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่างต่อเนื่องก็คือผู้บริหาร ซึ่งจะต้องมีการติดตาม กำกับ ดูแล และสนับสนุนทรัพยากร ตลอดจนรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ ซึ่งสอดคล้องกับ ศูนย์รับประเมินคุณภาพการศึกษา (2553, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2557 เป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสอดคล้อง กับความต้องการของบุคลากรและสังคม โดยให้บุคลากรทุกฝ่าย

3.3 ด้านการตรวจสอบและการประเมินผล ประเด็นที่สำคัญ แนวทางพัฒนา อันดับแรก คือ ควรมีจัดอบรมการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละมาตรฐานการศึกษาให้แก่ ผู้บริหารและ ครูผู้สอนเพิ่มขึ้น อย่างน้อย เดือนละ 1-2 ครั้ง ควรมีการตรวจสอบและประเมินผลเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดประชุมปฏิบัติการจัดทำเครื่องมือการประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ ยังขาด ความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน รวมถึงการสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการประเมินผลตามเกณฑ์ ตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ของมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งผู้บริหารยังขาด การกระตุ้นติดตามให้การดำเนินงานตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพภายใน ให้เป็นไปตามแผน ที่กำหนดไว้และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์ การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งรวมอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ การปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติให้มีระบบ การประกันคุณภาพภายใน ระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและ สถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำ รายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

3.4 การพัฒนาปรับปรุง ประเด็นที่สำคัญ แนวทางพัฒนา 3 อันดับแรกคือ วางแผน แก้ไขปัญหาโดยพิจารณาจากความสำคัญของปัญหา ระดมแนวคิดเห็นจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ช่วยหาวิธีแก้ไขปัญหา การนำกรณีศึกษามาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหของสถานศึกษา ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อดำเนินงานมาถึงขั้นตรวจสอบและการประเมินผลแล้วมักจะไม่ได้นำผลการตรวจสอบมาแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบ เพื่อร่วมระดมความคิดเห็นโดยวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางการพัฒนาปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ควรมีการจัดอบรมทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพภายใน หรือจัดประชุมชี้แจงให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อสร้างความเข้าใจและเห็นคุณค่าความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
2. โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ควรร่วมกันวางแผนการประเมินคุณภาพการศึกษา และเตรียมความพร้อมในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง
3. โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ควรนำผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง
4. โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ควรจัดอบรมบุคลากรที่เป็นคณะกรรมการ การดำเนินงานการประกันคุณภาพ และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะและความเข้าใจตรงกันต่อกระบวนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
5. โรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ควรพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหาร ฝ่ายที่รับผิดชอบงานใด ควรอยู่ในคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานนั้น เช่น ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์ประจำวิชา ควรเป็นกรรมการที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพด้านการเรียนการสอน ครู ผู้เรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร ควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการประกันคุณภาพเกี่ยวกับขบวนการบริหารเพื่อประสานและรับผิดชอบในภาพรวมทั้งหมด
6. การมีคณะกรรมการตามโครงสร้างบริหารและบุคลากรรับผิดชอบส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานตามภารกิจของตนเอง จะทำให้ระบบการประกันคุณภาพภายในหล่อหลอมเข้ากับการทำงานตามภารกิจของบุคลากร ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีความเชื่อมโยงกันในการพัฒนาคุณภาพด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านผู้เรียน อันก่อให้เกิดการพัฒนาครบด้านครบทุกด้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์
 2. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในนครหลวงเวียงจันทน์ ทั้งนี้เพื่อจะได้ภาพรวมกว้างขึ้น และสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาในเชิงนโยบายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
 3. ควรศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษานครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว